FLENSBORG AVIS

www.fla.de

Fredag den 5. oktober 2018 · www.fla.de · Pris: 1,30 €/10 kr. · 150. årgang · nr. 232

... vi gør Danmark lidt større

Champions League: Die Handballer der SG Flensburg-Handewitt hatten es hauptsächlich ihrem überragenden Torhüter Torbjørn Bergerud zu verdanken, dass gegen HC Motor Zaporozhye ein Sieg heraussprang.
Seite 15

Zejt-ung: Eleverne på Alssundgymnasiet i Sønderborg kan komme langt ud i rummet ved hjælp af skolens teleskop. Det bruger eleverne også til at tage unikke billeder med.

Side 16

“

For bilproducenterne er en endda solid ombygningsrabat faktisk fortsat en god forretning. Mest af alt ligner det et konjunkturprogram for bilbranchen.

Leder side 19

BRO-MILLIONER

Fire millioner fra DB

Flensborg. Mandag den 15. oktober begynder Deutsche Bahn på et større arbejde med at skifte den næsten 100-årige bro ud over Taruper Hauptstraße. Deutsche Bahn meddelte torsdag, at der bliver sat fire millioner euro af til arbejdet, som ventes at være færdigt næste sommer.

Side 2

ASYLSYSTEM

Ingen aftale

Wien. Den danske integrationsminister Inger Støjberg (V) og den østrigske indenrigsminister Herbert Kickl præsenterede torsdag deres bud på et bedre europæiske asylsystem. Men udspillet indeholder intet nyt om et udrejsecenter, hvilket skuffer flere.

Side 12

DIESELSKANDALE

Autobranchen afviser

Berlin. Bilproducenter agter ikke at følge den nye aftale og tilbyde kunderne opgradering af deres dieselbiler.

Side 13

Nyt projekt om nabolandets sprog på vej

Region Sønderjylland/Schleswig har udarbejdet et stort projekt om indlæring af nabolandets sprog, som der nu søges Interreg-penge til.

SPROG

Jens Nygaard
jn@fla.de

Padborg. For at styrke samarbejdet i det dansk-tyske grænseland er det nødvendigt at arbejde med sproget. Så mange som muligt i det nære grænseland skal kunne forstå og anvende nabolandets sprog.

Det er stort set alle danske og tyske politikere, som beskæftiger sig med grænselandet, enige om. Og det er en sentens, der også er vedtaget af alle samarbejdspartnerne i en resolution fra Region Sønderjylland/Schleswig.

Som Flensborg Avis skrev mandag, er der dog en skævhed specielt i indlæringen af nabolandets sprog i de danske og de tyske grundskoler. Mens de danske skoler nord for grænsen starter meget tidligt med tysk, kommer dansk syd for grænsen først på skemaet meget senere - og kun som et valgfag.

Nu er Region Sønderjylland/Schleswig klar med et nyt initiativ, som direkte sigter mod nabolandets sprog.

- Det er en del af det nye program Kurs Kultur 2.0, og i december bliver det afgjort, om det er et program, som vil blive støttet med penge fra Interreg-ordningen, fortæller lederen af regionen, Peter Hansen.

Ansøgningen, som skal behandles, er indleveret på vegne af alle aktørere inden for regionen, ligesom der er indkorporeret en lang række netværks-partnere.

- Vi har også Næstved Kommune med, og af andre samarbejds-partnere kan jeg nævne UC Syd, Professionshøjskolen Absalon, universitetet i Flensborg og den tyske institution, der arbejder med videreuddannelse af lærere, fortæller Anne-Mette Olsen, der hos regionen arbejder med sagen.

Planen er blandt andet at indrette et forum, hvor alle, som arbejder med nabosproget, kan samles og drøfte emnet. Desuden skal der laves undervisningsmateriale, der skal efteruddannes lærere og meget andet.

Det drejer sig i høj grad om at skabe motivation for at suge mere af nabolandets sprog til sig. Og folkene bag projektet kan se, at det nytter noget, hvis man for eksempel også peger på job-mulighederne senere. I forbindelse med et stort nyt dansktysk projekt om arbejdsmarkedet i grænselandet blev der udbudt en del kurser til unge tyskere i dansk. Det er kurser, som nu er fyldt op.

Side 11

RESÜMEE

Großes Regionalsprachenprojekt

Um die Zusammenarbeit in der deutsch-dänischen Grenzregion auszubauen, ist die Arbeit mit der Sprache, bzw. den Sprachen, eine Notwendigkeit. So viele wie möglich der Grenzbewohner sollten auch die Sprache des Nachbarlandes verstehen können, darin sind sich im großen und ganzen alle Politiker einig, und so lautet auch die Zielsetzung der regionalen Arbeit Sønderjylland/Schleswig. Jetzt ist ein größeres Projekt im Werden, bei dem - hoffentlich mit Unterstützung durch Interregmittel - ein Programm zum gegenseitigem Lernen und Kennenlernen aufgelegt wird.

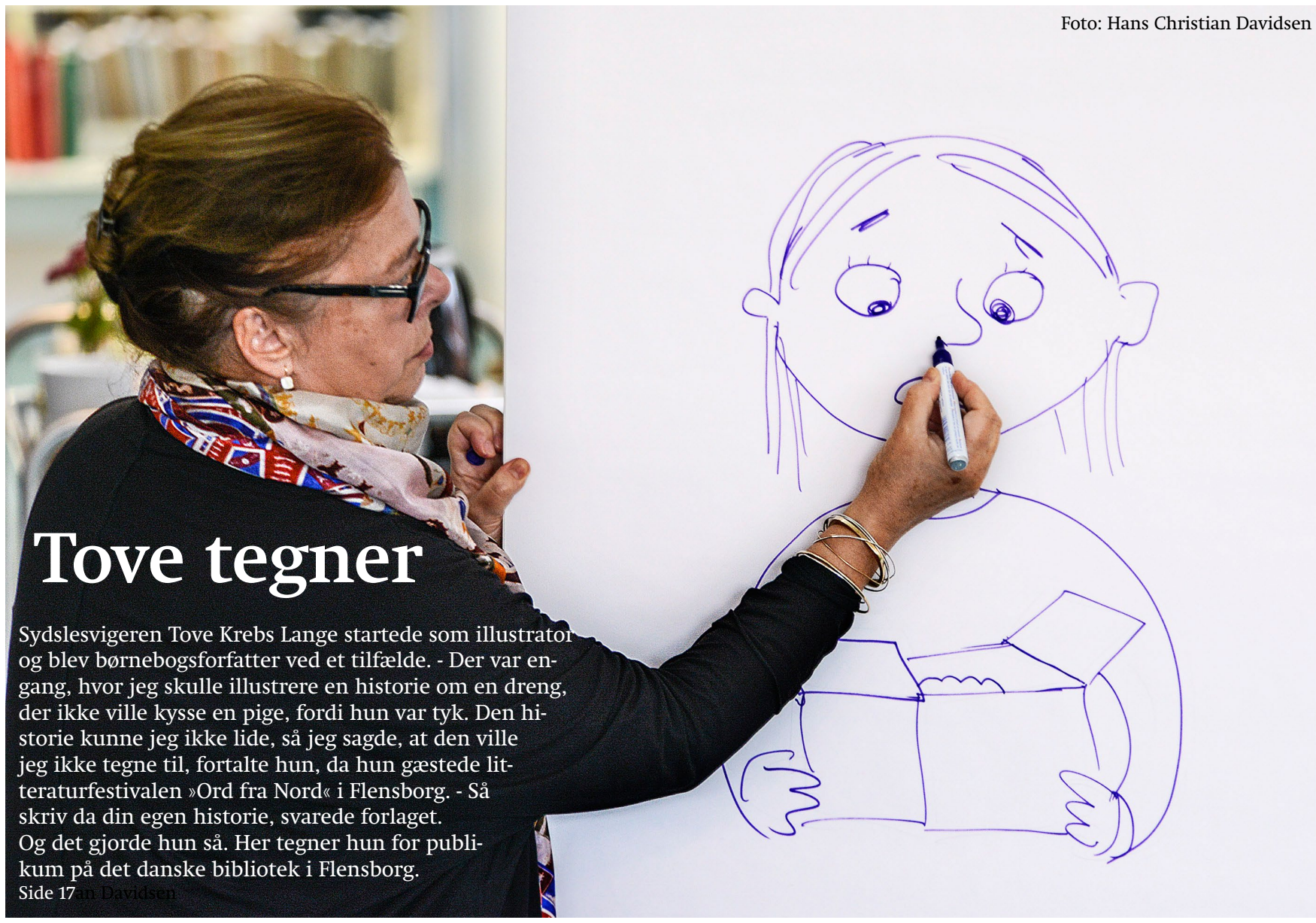

Foto: Hans Christian Davidsen

Tove tegner

Sydslesvigeren Tove Krebs Lange startede som illustrator og blev børnebogsforfatter ved et tilfælde. - Der var engang, hvor jeg skulle illustrere en historie om en dreng, der ikke ville kysse en pige, fordi hun var tyk. Den historie kunne jeg ikke lide, så jeg sagde, at den ville jeg ikke tegne til, fortalte hun, da hun gæstede litteraturfestivalen »Ord fra Nord« i Flensborg. - Så skriv da din egen historie, svarede forlaget.
Og det gjorde hun så. Her tegner hun for publikum på det danske bibliotek i Flensborg.
Side 17

- De der cykler i skole, stiller sig op i én gruppe. De, der ikke cykler i skole, stiller sig op i en anden, instruerede Tove Krebs Lange (i midten) elever fra Jes Kruse-Skolen i Egernførde. Senere skule de inddele sig efter vinterbørn og sommerbørn, efter hvem der havde kæledyr og ikke kæledyr, og efter hvem, der ser fodbold i fjernsynet og hvem, der ikke gør. På den måde kunne de inddele sig i grupper og finde ud af, at man aldrig kun tilhørte én bestemt gruppe, men havde flere fællesnævnere på kryds og tværs. - Sådan kan man heller ikke skarpt opdele efter dansk og tysk, sagde børnebogsforfatteren på biblioteket i Flensborg.

RESÜMEE

»Betyder det noget?« (Bedeutet das etwas?) ist der Titel des neuesten Kinderbuches von Tove Krebs Lange. Genauer soll der Titel die Frage aufwerfen, was es bedeutet, ob man deutsch oder dänisch oder etwas anderes ist.

Die Kinderbuchautorin und Illustratorin Tove Krebs Lange stammt aus Südschleswig und wurde als Jugendliche selbst mit der Frage, die auch viele Südschleswiger oft gestellt bekommen, konfrontiert. Ihre Kindheit und Jugend spielte sich in den 60ern und 70ern ab, und damals waren die Grenzen zwischen der einen und der anderen Identität weitaus deutlicher gezogen als heute.

Tove Krebs Lange war anlässlich des Literaturfestivals »Ord fra Nord« zu Besuch in Flensburg und präsentierte südschleswigschen Schülern aus Eckernförde und Flensburg hier ihr Buch.

Hjemme i barndommens land

Tove Krebs Lange har skrevet og tegnet en ungdomsbog om en sydslesvigsk pige, der hedder Klara. Den fortæller om meget af det, enhver sydslesviger kender til. Tove Krebs Lange fortalte om bogen på litteraturfestivalen »Ord fra Nord«.

LITTERATURFESTIVAL

Hans Christian Davidsen
hcd@fla.de

Flensborg. »Betyder det noget?« hedder den seneste børnebog fra Tove Krebs Langes hånd. Underforstået: Betyder det noget, om man er dansk eller tysk eller noget helt tredje?

Børnebogsforfatteren og illustratoren Tove Krebs Lange stammer fra Sydslesvig og er selv som ung blevet konfronteret med det spørgsmål, som mange sydslesvigere kender til hudløshed. Hun var barn og ung i 1960erne og 1970erne, og dengang var grænsen mellem det ene og det andet langt skarpere optrukket end i dag.

Sammen med andre danske forfattere deltog Tove Krebs Lange for tre år siden i en forfatterworkshop på Jaruplund Højskole syd for Flensborg. Det var også et gensyn med hendes gamle hjemegn, som i mange år blot havde stiftet bekendtskab med, når hun besøgte sin mor i Bov og tog over grænsen for at købe Pflaumenmus og andre af barndommens specialiteter i Flensborg.

På workshoppen i Jaruplund i 2015 var der flere danske forfatterkolleger, der stillede de spørgsmål, som Tove Krebs Lange kendte fra sin ungdom: »Hvad er det for noget med det der danske mindretal i Sydslesvig?« og »Hvorfor flytter danskerne i Sydslesvig da ikke bare til Danmark?«.

Fik ideen i Jaruplund

- Jeg tænkte: Jeg er alligevel her mange år efter - selv om jeg har boet i Danmark i flere årtier - anderledes end mine danske kolleger. For mig var det jo en selvfølge, at der fandtes et dansk mindretal, og jeg tænkte:

To af Tove Krebs Langes gamle skolekammerater fra Duborg-Skolen var mødt op for at se og høre hende på Dansk Centralbibliotek. Til venstre er det Viggo Böhrnsen-Jensen og til højre Ole Andresen. - Én af dem var artig, og en anden var fræk. I må selv gætte, sagde Tove Krebs Lange.

»aaarghh… skal jeg nu til at svare på disse spørgsmål igen…?!«, husker Tove Krebs Lange.

Workshoppen gav hende ideen til bogen »Betyder det noget?« - en bog for børn og unge udsendt i samarbejde med Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Jaruplund Højskole og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig - med økonomisk støtte fra Sydslesvigudvalget.

Kastede op på dækket

Torsdag var hun hjemme i barndommens Flensborg, hvor hun på Dansk Centralbibliotek fortalte om bogen ved »Ord fra Nord«. Litteraturfestivalen begyndte med forfatterbesøg i Rødding, Aabenraa og Sønderborg i onsdags og slutter lørdag på Dansk Centralbibliotek med besøg af de danske forfattere Anna Grue og Birgitte Bartholdy, der er sprunget til på et afbud fra svenskeren Mari Jungstedt.

Tove Krebs Lange fortalte i to omgange om sin bog til et publikum af elever fra Jes Kruse-Skolen fra Egernførde og Lyksborg Danske Skole. Blandt det unge publikum var dog også to gamle klassekammerater fra tiden på Duborg-Skolen i Flensborg i 1970erne, Per Andresen og Viggo Böhrnsen-Jensen. En af dem var fræk, en anden artig, huskede Tove Krebs Lange - og overlod det til den unge forsamling at gætte, hvem der havde hvilken rolle i fortiden.

De mindedes alle tre en skoleudflugt med den tidligere færge fra Gelting til Faaborg. I det sydfynske havde hele klassen fået røde danske pølser. På vej med færgen tilbage blev så godt som alle søsyge og kastede de røde pølser op på dækket - til glæde for havmågerne.

På Dansk Centralbibliotek kunne man se originaltegningerne til bogen »Betyder det noget?«. Fotos: Hans Christian Davidsen

Barndomsminderne kom frem, fordi den 12-årige hovedperson i bogen, Klara, kommer ud for oplevelser, som Tove Krebs Lange selv havde i sin barndom i Flensborg.

Sprogets tone

- Klara tænker ikke så meget i hverdagen på, om hun er dansk eller tysk. Hun har mere travlt med sine veninder. Men ofte kan en sydslesviger ikke undgå at blive konfronteret med spørgsmålet. Jeg har flere gange været udsat for, at jeg har i Danmark siddet og fortalt om noget i lang tid. Og så er det kommet til at handle om noget andet end det, jeg har fortalt om, når en af dem, der lyttede, så til sidst spurgte: »Jeg har hele tiden, mens du talte, siddet og tænkt på, hvor du egentlig kommer fra?«, sagde Tove Krebs Lange til de lyttende skolebørn på biblioteket.

Autentiske historier

Bogen »Betyder det noget?« begynder med 1864. På et stamtræ kan man se, at Klaras mor er tysk statsborger, og hendes mormor dansk statsborger. Ikke umiddelbart logisk for udenforstående, men det er der ligesom så mange andre paradokser i grænselandet en forklaring på.

Fortællingerne i bogen er delvist stykket sammen af autentiske historier, og her melder spørgsmålet sig: Hvor meget kan man som forfatter egentlig tillade sig at snuppe fra andre menneskers historier?

En af de autentiske beretninger er en beretning om en tysk families flugt i 1945. Kapitlet »Tjuing-gom« bygger på fortællinger, som Tove Krebs Lange selv fik overleveret som barn: Nemlig om dengang, børnene i Sydslesvig spurgte de britiske soldater om tyggegummi, da Slesvig-Holsten efter krigen var besat af Storbritannien.

En stinkeost

I et andet kapitel får en pige en pakke med ost af en tysk flygtningefamilie østfra - men hun smider osten væk, fordi den stinker. Men kan man overhovedet tillade sig at smide noget væk, som man har fået i gave?

Der er også et par sider med digte, som Tove Krebs Lange har lavet i samarbejde med elever fra den danske skole i Harreslev.

Selv om Tove Krebs Lange har boet i Danmark det meste af sit liv, slipper hun aldrig den barndomsgave, hun fik med fra Sydslesvig:

- Jeg er så taknemmelig for, at jeg kan læse bøger på tysk, se tyske film og forstå, hvad de synger i tysksprogede operaer, fortalte hun skolebørnene på biblioteket i Flensborg.

ORD FRA NORD
Litteraturfest i grænselandet